

Xina-town

Restaurants,
comerços
i magatzems regentats
per ciutadans
provinents de la
República Democràtica
de la Xina són cada
vegada més freqüents
a les nostres ciutats.
Compren o lloguen
locals, obren basars,
venen barat,
fan la competència
als comerciants
tradicionals.

El descontentament
s'estén al mateix ritme
que ho fan aquestes
petites Xina-towns.
I les màfies, què?
Què hi ha de llegenda
i què de realitat,
quan parlem
de la màfia xinesa?

a casa nostra

Que vénen els xinesos!

“**L**a meua dona em diu que estic obsessionat –explica un comerciant–, però és que mires on mires, només veus xinesos!”.

La manca de control sobre comerços i magatzems xinesos, que denuncien amb insistència empresaris i botiguers, genera una preocupació creixent. Es denuncia competència deslleial i la passivitat de l'administració. L'incendi de dos magatzems i un camió, a Elx, ha posat, amb cruessa, el tema sobre la taula.

Realment, passejar pels carrers Bailèn o Matemàtic Marzal de la ciutat de València és entrar en zona de contínua ebullició, de comerços nous o locals en obres, de gent amunt i avall o asseguda a la porta del... ostres!, que no hi havia un quiosc, aquí?... a la porta de la nova botiga de plàstics i bagatel·les. I, possiblement, d'aquest barri que es transforma des del bell centre de la ciutat, en diríem una zona dinàmica o en interessant expansió si no fos pels rètols amb grafies incomprensibles que guarneixen els nous locals. I pels recels que desperta, entre el petit comerç tradicional, l'activitat no sempre transparent que s'hi duu a terme.

Ben mirat, només calia parar una mica l'orella: els botiguers de la zona ja fa temps que expliquen, a tothom qui tingui cinc minuts per escoltar, els interrogants que desperten per al seu futur els nous inquilins orientals. Les seves queixes, però, no han tingut gaire ressò. Fins ara, perquè, de sobte, un esclat de violència, amb incendi de magatzems inclòs, en un polígon d'Elx (Baix Vinalopó), ha encès les alarmes i ha posat la “qüestió xinesa” al bell mig del punt de mira informatiu.

Les flames que van arrasar el magatzem de sabates Darnei, els crits de desesperació del seu propietari arruïnat pel vandalisme, la denúncia de passivitat policíaca, la crisi del sector del calcer i la seva economia submergida són alguns dels ingredients d'un plat de difícil digestió, que, a sobre, s'amaneix amb l'atàvic desco-

neixement que continua havent-hi sobre una cultura que, des de la distància de l'òptica occidental, sembla que només basculi entre l'hermetisme sospitós i la perfídia de Fu Man Xu.

“No és just”. A la taula s'asseuen un forner, l'amo d'un bar i el d'un restaurant. Se senten indefensos i amenaçats, tenen ganes d'explicar-se i, abans que res, volen que consti un aclariment: que no els acusin de racisme, que la cosa no va per aquí, diuen: “No tenim res en contra ni dels xinesos ni dels blaus ni de ningú. La nostra queixa absoluta ve en la mesura que el que passa no és just.”

I s'expliquen. Primer, els lloguers: “Els estan inflant.” Tots coneixen casos d'ofertes difícils de refusar: “Si per una planteta baixa de no-res ja se'n trauen 1.800 euros! Què creus que em dirà el propietari, quan siga l'hora de renovar el contracte del meu local?”. De fet, els comerciants denuncien que n'hi ha que busquen els propietaris, els pregunten pel temps que queda de contracte i, si escolta, “ofereixen 300 o 600 euros més del que paga l'inquilí actual”. Hi ha sentiment d'ofec, gairebé d'assetjament. El forner, per exemple, relata com, una matinada que tenia les portes obertes, per la calor, li va entrar una noia xinesa a l'establiment: “Devien de ser les quatre o les cinc, i va anar per feina: ‘Vostè amo? Vostè vendre? Vostè tenir dos baixos: un per vostè, un per mi.’”

“Tu em diràs que això és competència –intervé el propietari del restaurant–, però jo et dic que és deslleialtat.” Els petits comerciants descriuen les irregularitats que observen: “Si tu mous un taule-

llet i ja els tens al damunt, com és possible que facen totes les obres que vulguen i ni tan sols un mal policia no els demane llicència d'obres?". I parlen d'establiments que alcen persiana sense llicència d'obertura, de negocis intermitents, de cotxes espectaculars, de lloguers sorprenents ("els volen curts, tan curts com d'un any: quin comerç et pot donar beneficis en un any?") i, sobretot, de falta de control: "A mi, per dos extintors que no estaven al seu lloc, m'obligaren a rectificar plànols: 100.000 pessetes més. I després, au, la inspecció: de sanitat, els bombers, l'Ajuntament, consum... I, a la setmana d'haver obert, Hisenda! Per què no els inspeccionen a ells, que venen croisants al tot a cent?". Aquesta sensació que es pot viure al marge és el que més revolta els comerciants: "Si vols que no et demanen res, hi ha una manera: ser il·legal. Si no et dones d'alta, no existeixes i ja està."

Sense llei. "La passivitat de la policia va permetre que cremessin el magatzem. No va ser correcta, no hi va haver llei." D'aquesta manera resumien alguns treballadors asiàtics el tristíssim episodi viscut el passat 16 de setembre al polígon del Carrús, a Elx. De fet, la denúncia de la passivitat amb què l'administració afronta el tema potser és un dels pocs punts de coincidència entre empresaris, comerciants i treballadors xinesos i els que no ho són. Els uns descriuen amb astorament els "braços creuats" de la policia; els altres, la inacció administrativa davant les irregularitats que tothom sembla poder descriure i que no troben penalització.

Hi ha un sector –el del calcer– en crisi. Hi ha la proliferació de magatzems regentats per xinesos que, com en el cas de les botigues, han substituït progressivament els que hi havia a còpia de pagar lloguers més alts. I hi ha la guspira encesa per una convocatòria –formalment anònima– de caire violent que va inundar el polígon i els seus faxes (amb una "invitació" a "bolcar i cremar contenidors de sabata asiàtica") uns dies abans dels fets i que va congrega, entre els treballadors, manifestants d'ultradreta. El resultat: un camió ple de mercaderies i dos magatzems destruïts per les flames, i quinze

El transport de fardells és continu al llarg del carrer de Cuba (a dalt). A sota, dos treballadors fent obres en un bar: gairebé tots els locals del carrer de Ballièn, també a València, són ja regentats per xinesos.

persones detingudes (que ja estan en llibertat, amb càrrecs).

Però, sobretot, hi ha la impotència: "Com puc competir amb un que no té fiscalitat?", es pregunta un empresari valencià (els noms, en un tema com aquest, sempre demanen omisió): "Encara que carreguen menys beneficis sobre el producte que la gent d'ací, tenen uns marges de guanys altíssims: sense pagar l'IVA –compren en negre, sempre al comptat–, ni mòduls, sense donar d'alta els treballadors i comprant el producte barat, sempre surten els comptes!"

El cas és que, si fa un temps determinats empresaris van optar per anar a comprar els productes a la Xina (amb les conse-

güents pèrdues de llocs de treball aquí, val a dir), ara són els productors xinesos els que han començat a copar també aquesta part de la cadena i qui envien les mercaderies a Europa: "El xinès té l'obsessió d'arribar al final: no vol que ningú s'ho menge pel camí. Intenten arribar al consumidor, i el que té un magatzem, munta les botigues: guanya pels dos llocs i controla tot el procés." Això, i el fet de la interconnexió familiar, que va teixint xarxes d'ajuda mútua, són, explica l'empresari, algunes característiques d'una manera de fer que segueix paràmetres diferents dels coneguts: "Si vols que tinguem la teua mentalitat, no entendràs res: ells tenen la seua, i amb aquesta fan via."

En cosa d'un any, els comerços relacionats amb ciutadans xinesos s'han generalitzat en determinades zones de València (sobretot als barris de Russafa i la Roqueta).

El problema, més enllà d'algunes incomprensions —possiblement mútues—, però, torna a ser sempre el mateix: la llei. Per què no hi ha controls? Perquè a la pantalla de l'ordinador no hi ha xinesos pot ser una explicació. Continua l'empresari: "Enganxar-te a tu, de qui tenen totes les dades, és més fàcil que eixir a caminar pels carrers i polígons i mirar què hi ha. Com que no consten, no hi ha inspeccions."

La falta de seguretat (acumulació de fardells descomunals que ocupen tot l'espai possible d'una planta baixa transformada en magatzem), la venda de productes il·legals (ja siguin còpies que arriben a Europa quinze dies o un mes després de l'original, ja sigui perquè es tracti d'objectes perillosos, sense etiquetatge, etc.), la inexistència de permisos o de factures o l'incompliment dels horaris comercials són algunes de les irregularitats que denuncien periòdicament empresaris i comerciants respecte dels productes i distribuïdors asiàtics. Quan les inspeccions que es reclamen s'han practicat (com és el cas de la ciutat de Lleida, que el passat mes d'abril va encetar una campanya d'inspecció pionera al nostre país), les irregularitats es transformen en expedients sancionadors. I és això, al capdavant, el que es reclama. I el que, potser, podria evitar que la situació s'acabi complicant. A banda, és clar, hi

ha la descomposició de la base productiva del país i la mà d'obra que hi deixarà de treballar. Però aquesta ja és una altra història. Que, possiblement, té més rela-

ció amb la pròpia política industrial que no pas amb els xinesos.

Núria Cadenas

**Edicions del País Valencià, s.a.
necessita:**

**COMERCIAL per a l'area del PRINCIPAT
imprescindible vehicle propi**

sou + curriculum + s.s.

ELTEMPS

enviar curriculum a:
EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ
Av. Baró de Càrcer, 37, 1er, 1era
46001 · VALÈNCIA
ref: S.M.